

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ ТА ПЕДАГОГІКА МИСТЕЦТВА»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація: 014.12 (Образотворче мистецтво)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від «4» вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Педагогіка вищої школи та педагогіка мистецтва.
Викладач (-і)	Тимків Богдан Михайлович
Контактний телефон Викладача	+38 0500500951
Е-mail викладача	bohdan.tymkiv@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
Зміст навчання дисципліни «Педагогіка вищої школи та педагогіка мистецтва» забезпечується освітньою програмою за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Спеціальність 014. 12 – Середня освіта «Образотворче мистецтво». Дисципліна «Педагогіка вищої школи та педагогіка мистецтва» у навчальному плані належить до циклу загальної підготовки, обов'язкові дисципліни і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його креативних здібностей.	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
Мета курсу «Педагогіка вищої школи та педагогіка мистецтва» надати студентам магістратури цілісної і логічно-послідовної системи знань про: – дидактику підготовки кадрів вищої кваліфікації; – теоретичні, організаційно-процесуальні, методичні засади процесу навчання і виховання молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; – методики і методології викладання мистецьких дисциплін; – розкрити структуру та напрями реформування вищої освіти загалом та мистецької зокрема. Сформувати фахові компетентності: здатність організовувати навчальний процес з образотворчого мистецтва на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів; проектувати та організовувати навчальний процес на рівні групи, розділу, теми, заняття, педагогічної ситуації; здатність здійснювати відбір методів, форм і засобів навчання образотворчому мистецтву та ДПМ, спрямованих на розвиток здібностей студентів та їх виховання; здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів; здатність керувати дослідницькою діяльністю у позанавчальній роботі; здатність використовувати інформаційні технології у навчанні; здатність формувати в студентів уміння користуватися мовою образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, виконувати передбачені навчальними програмами завдання із видів образотворчого мистецтва та ДПМ. Завдання: – набуття знань про основні педагогічні категорії і поняття, закономірності функціонування системи вищої освіти і її складових (навчально-виховний процес, Болонський процес, викладач, студент, дуальна освіта тощо);	

– ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, виховання, управління в системі вищої та загальної освіти; – розвиток професійного мислення, формування усвідомлення високої значущості педагогічної праці у суспільному прогресі людства, розвиток практичних умінь і навичок творчого дослідницького підходу до організації педагогічної діяльності; – накопичення початкового досвіду ведення науково-методичної роботи, дослідно- експериментальних форм педагогічної діяльності. У результаті вивчення навчальної дисципліни магістр повинен знати: – основи загальної педагогіки вищої школи; дидактичні принципи організації навчально-виховного процесу; – методи навчання та виховання; – методи педагогічного впливу на особистість; – закономірності професійного становлення фахівця з вищою освітою; – психологічні аспекти організації мистецької діяльності; – психологію професій-но-педагогічної взаємодії у системі «викладач-студент»; – психологічні характеристики особистості та професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Вміти: – застосовувати методи та прийоми педагогічного впливу на особистість; – використовувати знання з педагогіки в організації навчання, управлінні колективом, стимулюванні соціальної активності; – застосовувати педагогічні знання в організації учбової діяльності та вихованні студентів, а також при вирішенні конкретних завдань майбутньої науково-педагогічної діяльності; – налагоджувати оптимальну педагогічну взаємодію зі студентами, конструктивно вирішувати можливі міжособистісні конфлікти у взаєминах зі студентами; – володіти технікою використання методів педагогічного дослідження у вивченні та впровадженні ефективних форм і методів навчання і виховання; використовувати методологічними методами в організації мистецької діяльності студентів	
--	--

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчої і освітньої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності. ЗК 3. Здатність до впевненого та, водночас, критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел. ЗК 4. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію в загальноосвітньому процесі, працювати в команді з дотриманням етичних норм і цінностей сучасного мультикультурного суспільства, діяти соціально відповідально, толерантно та коректно. ЗК 5. Здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя. Фахові компетентності. ФК 4. Здатність володіти операційною системою Windows, як засобом управління інформацією, а також видами комп'ютерної графіки, растровими графічними та векторними редакторами. ФК 5. Здатність використання комп'ютерних технологій у процесі виконання творчих завдань. Програмні результати навчання ПРН 1. Вміння вирішувати нестандартні проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки. ПРН 5. Вміння використовувати власні знання в процесі освітньо-практичної діяльності	
---	--

ПРН 10. Уміння застосувати у професійній діяльності фундаментальні знання з комп'ютерних технологій.			
5. Організація навчання			
Обсяг освітнього компонента			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
Лекції	20		
Практичні заняття	10		
Самостійна робота	60		
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
1	014 «Середня освіта»	1 (магістратура)	Нормативний

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ. Загальна характеристика вищої освіти та її складових як системи і процесу.	2		5
Тема 2. Поняття про методи, форми та прийоми навчання у ЗВО та профільній школі.	2		5
Тема 3. Дидактичні вимоги до проведення лекцій. Методи активізації пізнавальної діяльності студентів	2		5
Тема 4. Особливості технології і техніки організації та проведення семінарів, практичних, індивідуальних занять	2		5
Тема 5. Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної роботи студентів.	2		5
Тема 6. Технології навчання у вищій школі.	2	2	10
Тема 7. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання.	2	2	10
Тема 8. Організація проблемного навчання.	2	2	10
Тема 9. Види інтерактивних технологій.	4	4	15

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 30 балів, Контрольна робота – 25 балів; Тестові завдання – 20 балів Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 25.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 25 балів Тестові завдання – 20 балів Самостійна робота – 25.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - екзамен; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. Посібник. Тернопіль: навчальна книга. Богдан, 2005. 360 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. К.: Центр учбової літератури, 2005. 389 с.
3. Гронлунд, Норман Е. Оцінювання студентської успішності: Практ. Посіб. Київ: Навчально- методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент освіти в Україні», 2005. 312 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: «Академвидав». 2004. 352 с.
5. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/legislation/law/2231/>
6. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 444 с.
7. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях: навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с
8. Кіреєва І. В. Психолого педагогічні аспекти самостійної роботи студентів у ВИШі: [Електронний ресурс]. Режим доступу: bdpu.org/pedagogy/ua/files/2014/2/14.pdf
9. Котлярова О.О. Використання рейтингового оцінювання студентів за умов кредитно-модульної системи навчання [Електронний ресурс]. 9 с. Режим доступу до журн.: file:///C:/Users/User/Desktop/11kooksn.pdf.
10. Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах від 26.02.2010 № 1/9. 119 [Електронний ресурс]. Режим доступу : old.mon.gov.ua/images/files/osvita/Evrointehraciya/list_mon_119.doc

11. Мороз О. Г., Падалка О. С., Юрченко В. І. Педагогіка і психологія вищої школи: Навчальний посібник / За заг. ред. О. Г. Мороза. Київ: Нпу, 2003. 267 с.
12. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
13. Підкасистий І. Ф. Педагогічні технології / І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокимов [за заг. ред. І. Ф. Прокопенко]. Харків: Колегіум. 2006. 224 с.
14. Проекти стандартів вищої освіти. – <http://mon.gov.ua/activity/education/reformaosviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/proekti-standartiv-vishhoyiosviti.html>
15. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі : навч. посіб. / за ред. М. В. Артюшиної, О. М. Котикової, Г. М. Романової. Київ: КНЕУ, 2007. 528 с.
16. Рашкевич Ю. М. ЄКТС та нові стандарти вищої освіти [Електронний ресурс]. 2015. Режим доступу до журн. : <http://nature.pnpu.edu.ua/pdf/EKT.pdf>
17. Рашкевич Ю. М. Розроблення освітніх стандартів та освітніх програм [Електронний ресурс] 2015. Режим доступу до журн. : <http://nature.pnpu.edu.ua/pdf/EKT.pdf>
18. Тарасова О. Інтерактивні методи навчання як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів під час лекційних занять [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.psyh.kiev.ua>. Назва з екрана.
19. Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського

Додаткова література:

1. Береза І. С. Впровадження технології комп'ютерного тестування для оцінювання знань студентів ВНЗ [Електронний ресурс] // Педагогіка вищої та середньої школи. 2017. С. 3-12. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PVSSh_2017_1_3
2. Береза І. С. Впровадження технології комп'ютерного тестування для оцінювання знань студентів ВНЗ. // Вища освіта України. 2017. № 1. С. 3-12.
3. Буряк В. Керування самостійною роботою студентів // Вища школа. 2001. № 4-5. С.48 – 52.
4. Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. Д., 2014. 416 с.
5. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь. 1997. 376 с.
6. Грицюк Л. К., Сірук М. В. Організація самостійної роботи студентів у навчальному процесі вищого навчального закладу: Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. №17. 2011. С. 9-14.
7. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; гол. ред. В. Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
8. Дубасенюк О. А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки // Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: Монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2009. С. 14-47.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ПНУ ім. В. Стефаника – вулиця Шевченка, 57, Івано-Франківськ, Івано-Франківська область, 76000;
2. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. Франка – вулиця В'ячеслава Чорновола, 22, Івано-Франківськ, Івано-Франківська область, 76000

Викладач: Тимків Богдан Михайлович,

професор, завідувач кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну